

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

נזיר דף ו.

מי שאמר "הריני נזיר" - ונטמא יום ל', מדוע דינו כדלהלן?

אליבא דבר פדא	אליבא דרב מתנא	לתנא קמא - סותר את הכל
מדרבנן הוסיפו שינהוג ל' יום, ² וחשוב שנטמא תוך נזירותו ²	דסתם נזירות ל' יום ועדיין הוא תוך נזירותו ¹	לר' אליעזר - סותר שבעה
כיון שהוא רק מדרבנן	סבר מקצת היום ככולו ³	

נזיר דף ו:

אליבא דר' אליעזר מה טעם הדין בדלהלן? [תוד"ה אמר].

נטמא יום מאה סותר שלשים	נטמא יום ל' סותר שבעה	לריש לקיש ובר פדא
ביום מלאת תן לו תורת נזרו ⁵	דכבר נטמא אחר מלאת ⁴	לרב מתנא
(א) מיירי באמר ק' יום שלמים ⁷ (ב) גזה"כ דביום מלאת סותר ל' ⁸	סבר מקצת היום ככולו ⁶	

¹ וביארו התוס' (בד"ה נטמא), דהגם שהדין אליבא דרב מתנא דאמרינן מקצת היום ככולו, מ"מ מה שעבר מקצת יום ל' לא חשיב שנגמר נזירותו כל עוד שלא גילח והביא קרבנותיו, ולכן אם נטמא אז - עדיין חשוב שנטמא תוך נזירותו, ולכן סותר את הכל וצריך למנות עוד ל' יום חדשים.

² בר פדא הוכיח את שיטתו מדברי ר' אליעזר שחלק על ת"ק ואמר ש"אינו סותר אלא שבעה", וחזינן מדברי ר"א שכבר גמר את נזירותו ביום כ"ט מה"ת, ומסתבר לבר פדא שרבנן ור"א לא פליגי בעיקר הדין כמה הוא משך הנזירות, וא"כ על כרחך שכל מה שפליגי רבנן על ר"א הוא כמה קנסו אותו, שרבנן קנסו אותו ל' יום חדשים, ולר"א רק מתעכב מלגלח ולהביא קרבנותיו שבעה ימים עד שיטהר. (כמבואר כל זה בפירוש הרא"ש).

³ אפי' בכה"ג שלא הספיק עדיין לגלח ולהביא את קרבנותיו, ובזה פליגי רבנן עליה אליבא דרב מתנא, דהגם שגם הם מודים שאמרינן "מקצת היום ככולו", מ"מ ס"ל דהיכא שלא גילח ולא הביא קרבנותיו עדיין לא נחשב שנגמרה נזירותו.

⁴ דבר פדא לשיטתו שמה"ת לא הוי נזיר אלא כ"ט יום, ויום ל' הוא רק מדרבנן, ולא גזרו רבנן לטמא אותו ל', אלא אחר שנטהר בז' ימים יעשה תגלחתו וקרבנותיו.

⁵ פ"י, לעולם ס"ל לר"א דלא אמרינן מקצת היום ככולו, ואם נטמא ביום ק' חשיב כנטמא תוך ימי נזירותו, אלא שלפ"ז לכאורה היה צריך לחזור על כל הניזורות, לזה דרש ריש לקיש מדכתוב (במדבר ו: יג) "זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו" - התורה אמרה שאם נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר, והיינו סתם נזירות שהוא ל' יום ולא את כל המאה. [והיינו שיש חילוק מתי נטמא, אם נטמא תוך ימי נזירותו צריך לחזור על כל הימים, אבל אם נטמא ביום האחרון סגי לו בל' ימים].

⁶ וכמו שנתבאר לעיל, שאליבא דר"א ס"ל לרב מתנא שאפי' קודם שהביא קרבנותיו אמרינן "מקצת היום ככולו", ולכן לא נחשב שנטמא תוך ימי נזרו, ורק ממתין ז' ימים לטהרתו.

⁷ דבכה"ג לא אמרינן "מקצת היום ככולו", ולכן סותר ל' יום - כאילו הוא תוך ימי נזרו, אכן לא סותר כל הק' ימים - וכדרשת ר"ל הנ"ל. אלא שהקשו התוס' לפירוש זה: (א) דבמשנה לא כתוב ק' יום שלמים, אלא כתוב ק' יום בסתם. (ב) למה הוצרך התנא לומר דוגמא של ק' יום, נימא שאם קיבל עליו ל' יום שלמים ג"כ לא אמרינן מקצת היום ככולו וצריך לחזור על כל הלי. ולכן תירצו תירוץ אחר.

⁸ דאע"ג ד"מקצת היום ככולו", לא נימא כאילו נטמא יום ק"א אחר מלאת - דאינו סותר אלא ז'. אכן ברישא שנטמא ביום ל' שלר' אליעזר אינו סותר אלא ז', לא אמרינן הגזה"כ הנ"ל שיסתור כל שלשים שהרי נטמא ביום מלאת, משום דמשמעות דקרא משמע דאיירי בדמפרש ימי נזירותו ולא בסתם נזיר. והראיה, מדקאמר נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר - פירוש סתם נזירות, ש"מ שקודם לכן לא דיבר הפסוק על סתם נזירות אלא בנזירות שפירש בה ימי נזירותו. ולכן אם נדר סתם נזירות אפי' שנטמא ביום מלאת, אין הגזה"כ הנ"ל וסגי בז' ימים כיון דאית ליה לרב מתנא "מקצת היום ככולו".

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

נזיר דף ו':

במה דנחלקו ר' יאשיה ור' יונתן דלהלן בלימוד מה הוא משך סתם הנזירות?

למסקנא	להו"א	
ס"ל כרב מתנא דסתם נזירות ל' יום		לר' יאשיה - מ"קדוש יהיה"1
ס"ל אפי' כרב מתנא ו"עד ועד בכלל" - ולכן הוי ל' יום ⁴	ס"ל כבר פדא דסתם נזירות כ"ט יום ³	לר' יונתן - מ"עד מלאת הימים"2

¹ ויליף מ"יהיה" שהוא בגימטריא שלשים שאין גידול פרע (שער) פחות מל' יום.

² ודרשינן הכי, איזה יום שייך בו מילוי, הוי אומר יום שלשים, שכן מצינו בימי החודש שפעמים הוא חודש מלא ופעמים הוא חודש חסר.

³ וה"ק "עד מלאת הימים" - כלומר עד יום המלאת שהוא יום שלשים ינהג הנזירות - דהיינו כ"ט יום.

⁴ ומה שהוצרך ר' יאשיה לימוד אחר, משום דס"ל דבעלמא אמרינן "עד ועד לא בכלל", ולכן אם היינו לומדים מ"עד מלאת הימים" לא היינו יודעים אלא כ"ט, ולכן הוא לומד מיהי"ה שמזה למדנו ל' יום שלמים.